

LEGE nr. 130 din 16 octombrie 1996 (republicata**)(*actualizata*)**

privind contractul colectiv de munca
(actualizata pana la data de 19 martie 2004)

EMITENT: PARLAMENTUL

*) Textul initial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 184 din 19 mai 1998. Aceasta este forma actualizata pana la data de 19 martie 2004 cu modificarile si completarile aduse de: [LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003](#) - CODUL MUNCII; [ORDONANTA DE URGENTA nr. 9 din 18 martie 2004](#).

**) Republicata în temeiul [art. II din Legea nr. 143 din 24 iulie 1997](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 28 iulie 1997, dându-se textelor o noua numerotare.
[Legea nr. 130 din 16 octombrie 1996](#) a fost publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 24 octombrie 1996.

CAP. 1

Dispozitii generale

ART. 1

(1) Contractul colectiv de munca este conventia încheiata între patron sau organizatia patronala, pe de o parte, si salariatii, reprezentati prin sindicate ori în alt mod prevazut de lege, de cealalta parte, prin care se stabilesc clauze privind conditiile de munca, salarizarea, precum si alte drepturi si obligatii ce decurg din raporturile de munca.

(2) În sensul prezentei legi, prin termenul patron se înțelege persoana fizica si persoana juridica care angajeaza salariatii prin încheierea contractelor individuale de munca.

(3) Persoanele juridice care angajeaza salariatii mai sunt denumite în prezenta lege si unitati.

ART. 2

(1) Prin încheierea contractelor colective de munca se urmareste promovarea unor relatii de munca echitabile, de natura sa asigure protectia sociala a salariatilor, prevenirea sau limitarea conflictelor colective de munca ori evitarea declansarii grevelor.

(2) Fac parte din contractele colective de munca si acordurile dintre partile semnatare ale contractelor colective de munca, prin care se solutioneaza conflicte colective de munca.

(3) Contractul colectiv de munca poate cuprinde si prevederi referitoare la protectia celor alesi sau delegati în organele de conducere ale sindicatelor, respectiv a reprezentantilor salariatilor alesi potrivit prevederilor art. 20.

ART. 3

(1) Negocierea colectiva, la nivel de unitate, este obligatorie, cu exceptia cazului în care unitatea are mai putin de 21 de salariatii.

(2) Negocierea colectiva are loc în fiecare an, dupa cum urmeaza:

a) dupa cel putin 12 luni de la data negocierii precedente, neurmata de încheierea contractului colectiv de munca, sau de la data intrarii în vigoare a contractului colectiv de munca, dupa caz;

b) cu cel putin 30 de zile anterior expirarii contractelor colective de munca încheiate pe un an.

(3) Durata negocierii colective nu poate depasi 60 de zile.

(4) Negocierea colectiva va avea ca obiect, cel putin: salariile, durata timpului de lucru, programul de lucru si conditiile de munca.

(5) Initiativa negocierii apartine patronului.

(6) În cazul în care patronul nu angajeaza negocierea, aceasta are loc la cererea organizatiei sindicale sau a reprezentantilor salariatilor, dupa caz, în termen de 15 zile de la formularea cererii.

ART. 4

(1) În termen de 15 zile de la data formularii cererii de catre organizatia sindicala sau de catre reprezentantii salariatilor, patronul trebuie sa convoace partile în vederea negocierii contractului colectiv de munca.

(2) La prima reuniune a partilor se precizeaza:

a) informatiile pe care patronul le va pune la dispozitie delegatilor sindicali sau ai salariatilor si data la care urmeaza a îndeplini aceasta obligatie; informatiile trebuie sa permita o analiza comparata a situatiei locurilor de munca, a clasificarii profesiilor si meseriilor, a nivelului de salarizare, a duratei timpului de lucru si a organizarii programului de lucru;

b) locul si calendarul reuniunilor.

ART. 5

Neîndeplinirea de catre patron a obligatiilor prevazute la art. 3 alin. (5) si la art. 4 alin. (1) constituie contraventie si se sanctioneaza cu amenda cuprinsa între 3.000.000 lei si 6.000.000 lei.

ART. 6

Constatarea si sanctionarea contraventiei prevazute la [art. 5 se fac potrivit procedurii prevazute de Legea nr. 32/1968](#)*) privind stabilirea si sanctionarea contraventiilor, de catre personalul din Ministerul Muncii si Protectiei Sociale, din directiile generale de munca si protectie sociala judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, împuternicit prin ordin al ministrului muncii si protectiei sociale.

*) [Legea nr. 32/1968](#) a fost abrogata prin [Ordonanta Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contraventiilor, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001.

[ART. 7](#)

- (1) La negocierea clauzelor si la încheierea contractelor colective de munca, partile sunt egale si libere.
- (2) Contractele colective de munca, încheiate cu respectarea dispozitiilor legale, constituie legea partilor.

[ART. 8](#)

- (1) Clauzele contractelor colective de munca pot fi stabilite numai în limitele si în conditiile prevazute de prezenta lege.
- (2) Contractele colective de munca nu pot contine clauze care sa stabileasca drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de munca încheiate la nivel superior.
- (3) Contractele individuale de munca nu pot contine clauze care sa stabileasca drepturi la un nivel inferior celui stabilit prin contractele colective de munca.
- (4) La încheierea contractului colectiv de munca, prevederile legale referitoare la drepturile salariatilor au un caracter minimal.

[CAP. 2](#)

Câmpul de aplicare a contractelor colective de munca

[ART. 9](#)

Prevederile contractului colectiv de munca produc efecte pentru toti salariatii din unitate, indiferent de data angajarii sau de afilierea lor la o organizatie sindicala din unitate.

[ART. 10](#)

- (1) Contractele colective de munca se pot încheia la nivelul unitatilor, ramurilor de activitate si la nivel national.
- (2) Contractele colective de munca se pot încheia si la nivelul unor grupuri de societati comerciale si regii autonome, denumite în continuare grupuri de unitati.
- (3) În situatia în care nu sunt organizate asociatii patronale reprezentative la niveluri inferioare, asociatia patronala la nivel national poate desemna reprezentantii la negociere.

[ART. 11](#)

- (1) Clauzele contractelor colective de munca produc efecte, dupa cum urmeaza:
 - a) pentru toti salariatii din unitate, în cazul contractelor colective de munca încheiate la acest nivel;
 - b) pentru toti salariatii încadrati în unitatile care fac parte din grupul de unitati pentru care s-a încheiat contractul colectiv de munca la acest nivel;
 - c) pentru toti salariatii încadrati în toate unitatile din ramura de activitate pentru care s-a încheiat contractul colectiv de munca;
 - d) pentru toti salariatii încadrati în toate unitatile din tara, în cazul contractelor colective de munca la nivel national.
- (2) La fiecare dintre nivelurile prevazute la art. 10 se încheie un singur contract colectiv de munca.
- (3) Prin contractul colectiv de munca partile pot conveni constituirea unui fond din contributia patronatului, destinat activitatilor în domeniul negocierilor colective.

[ART. 12](#)

- (1) Contracte colective de munca se pot încheia si pentru salariatii institutiilor bugetare. Prin aceste contracte nu se pot negocia clauze referitoare la drepturile ale caror acordare si quantum sunt stabilite prin dispozitii legale.
- (2) Contractele colective de munca ale salariatilor institutiilor bugetare se pot încheia la nivelul unitatilor, la nivelul administratiei sau al serviciilor publice locale, pentru institutiile din subordinea acestora, si la nivel departamental, pentru institutiile subordonate.

[ART. 13](#)

- (1) Partile au obligatia sa precizeze, în fiecare contract colectiv de munca încheiat la nivel de grup de unitati si de ramura de activitate, unitatile în cadrul carora se aplica clauzele negociate.
- (2) În cazul contractelor colective de munca încheiate la nivelul ramurilor de activitate, unitatile componente ale acestora se stabilesc si se precizeaza de catre partile care negociaza contractul colectiv de munca, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

[CAP. 3](#)

Partile si reprezentarea acestora la negocierea si la încheierea contractelor colective de munca

ART. 14

Partile contractului colectiv de munca sunt patronul si salariatii, reprezentate dupa cum urmeaza:

a) patronul:

- la nivel de unitate, de catre organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de functionare, dupa caz;
- la nivel de grup de unitati, de ramura si la nivel national, de catre asociatiile patronale legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;

b) salariatii:

- la nivel de unitate, de catre organizatiile sindicale legal constituite si reprezentative ori, acolo unde nu este constituit un sindicat reprezentativ, prin reprezentantii alesi ai salariatilor;
- la nivelul grupurilor de unitati si al ramurilor, de catre organizatiile sindicale de tip federativ, legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi;
- la nivel national, de catre organizatiile sindicale de tip confederativ, legal constituite si reprezentative potrivit prezentei legi.

ART. 15

(1) La negocierea contractului colectiv de munca la nivel national, de ramura sau de grup de unitati participa asociatiile patronale care îndeplinesc, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) la nivel national:

- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- reprezinta patroni ale caror unitati functioneaza în cel putin jumatate din numarul total al judetelor, inclusiv în municipiul Bucuresti;
- reprezinta patroni ale caror unitati îsi desfasoara activitatea în cel putin 25% din ramurile de activitate;
- reprezinta patroni ale caror unitati cuprind minimum 7% din efectivul salariatilor din economia nationala;

b) la nivel de ramura:

- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- reprezinta patroni ale caror unitati cuprind minimum 10% din numarul salariatilor din ramura respectiva.

(2) Îndeplinirea conditiilor de reprezentativitate se constata de catre Tribunalul Municipiului Bucuresti, la cererea asociatiei patronale. Hotarârea este supusa numai recursului.

ART. 16

Asociatiile patronale reprezentative la nivel national sunt reprezentative si la nivelul ramurilor si al grupurilor de unitati prin intermediul organizatiilor de tip federativ, componente.

ART. 17

(1) La negocierea contractelor colective de munca la nivel national, de ramura si de unitate participa organizatiile sindicale care îndeplinesc, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) la nivel national:

- au statut legal de confederatie sindicala;
- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- au în componenta structuri sindicale proprii, în cel putin jumatate din numarul total al judetelor, inclusiv în municipiul Bucuresti;
- au în componenta federatii sindicale reprezentative din cel putin 25% din ramurile de activitate;
- organizatiile sindicale componente au, cumulat, un numar de membri cel putin egal cu 5% din efectivul salariatilor din economia nationala;

b) la nivel de ramura:

- au statut legal de federatie sindicala;
- au independenta organizatorica si patrimoniala;
- organizatiile sindicale componente au, cumulat, un numar de membri cel putin egal cu 7% din efectivul salariatilor din ramura respectiva;

c) la nivel de unitate:

- au statut legal de organizatie sindicala;
- numarul de membri ai sindicatului reprezinta cel putin o treime din numarul salariatilor unitatii.

(2) Îndeplinirea conditiilor de reprezentativitate a organizatiilor sindicale se constata, la cererea acestora, de catre instantele judecatoresti, dupa cum urmeaza:

a) la nivel national si de ramura, de catre Tribunalul Municipiului Bucuresti;

b) la nivel de unitate, de catre judecatoria în a carei raza teritoriala se afla sediul unitatii.

(3) Hotarârea este supusa numai recursului.

ART. 18

(1) Organizațiile sindicale reprezentative la nivel național sunt reprezentative și la nivelul ramurilor și al grupurilor de unități în care au organizații componente de tip federativ. Sunt, de asemenea, reprezentative și federațiile sindicale care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. b).

(2) În mod corespunzător, organizațiile sindicale reprezentative la nivelul ramurilor sunt reprezentative și la nivelul grupurilor de unități în care au organizații sindicale proprii.

(3) Organizațiile sindicale din unitate sunt reprezentative, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. c), precum și dacă sunt afiliate la o organizație sindicală reprezentativă.

ART. 19

La nivelul ramurilor de activitate ale economiei naționale, fiecare organizație sindicală de tip confederativ, precum și fiecare asociație de unități, care sunt reprezentative la nivel național, vor desemna o singură organizație sindicală, respectiv asociație de unități reprezentativă, să participe la negocierea și la încheierea contractelor colective de muncă.

ART. 20

Contractul colectiv de muncă se poate încheia și în unitățile în care nu există organizații sindicale sau acestea nu îndeplinesc condițiile de reprezentativitate prevăzute la art. 18 alin. (2). În acest caz, salariații își aleg reprezentanții la negociere prin vot secret. La alegerea reprezentanților salariaților vor participa cel puțin jumătate plus unu din numărul total al salariaților. Reprezentanții salariaților sunt desemnați în raport cu numărul voturilor obținute.

ART. 21

Prin contractul colectiv de muncă încheiat la nivel național, partile stabilesc ramurile de activitate ale economiei naționale și criteriile potrivit cărora unitățile fac parte din aceste ramuri, pe baza avizului consultativ al Comisiei Naționale pentru Statistică.

ART. 22

La negocierea și încheierea contractelor colective de muncă în instituțiile bugetare, partile sunt reprezentate după cum urmează:

- a) de către conducătorul instituției bugetare sau de către locțiitorul de drept al acestuia;
- b) de către sindicatele reprezentative, în sensul prezentei legi, sau de către reprezentanții salariaților aleși conform prevederilor art. 20.

CAP. 4

Încheierea contractelor colective de muncă

ART. 23

(1) Contractul colectiv de muncă se încheie pe o perioadă determinată, care nu poate fi mai mică de 12 luni, sau pe durata unei lucrări determinate.

(2) În cazul prevăzut la art. 3 alin. (2), partile pot hotărî prelungirea aplicării în continuare a contractului colectiv de muncă, în condițiile în care acesta a fost încheiat sau în alte condiții ce vor fi convenite.

ART. 24

(1) Clauzele cuprinse în contractele colective de muncă negociate cu încălcarea prevederilor art. 8 sunt lovite de nulitate.

(2) Nulitatea clauzelor contractuale se constată de către instanța judecătorească competentă, la cererea părții interesate.

(3) În cazul constatării nulității unor clauze de către instanța judecătorească, partea interesată poate cere renegocierea drepturilor respective.

(4) Până la renegocierea drepturilor, clauzele a căror nulitate a fost constatată sunt înlocuite cu prevederile mai favorabile cuprinse în lege sau în contractul colectiv de muncă încheiat la nivel superior, după caz.

ART. 25

(1) Contractul colectiv de muncă se încheie în formă scrisă, se semnează de către părți, se depune și se înregistrează la direcția generală de muncă și protecție socială județeană sau a municipiului București, după caz.

(2) Contractele colective de muncă încheiate la nivelul grupurilor de unități, al ramurilor de activitate sau la nivel național se depun și se înregistrează la Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(3) Contractele colective de muncă se aplică de la data înregistrării. Partile pot conveni ca data aplicării clauzelor negociate să fie ulterioară zilei de înregistrare a contractului.

ART. 26

(1) Contractele colective de muncă nu vor fi înregistrate, dacă:

- a) sunt încheiate cu încălcarea prevederilor art. 13;
- b) partile nu fac dovada îndeplinirii cerințelor de reprezentativitate;
- c) nu sunt semnate de toți reprezentanții părților la negociere.

(2) Contractele colective de muncă vor fi înregistrate fără semnatura tuturor reprezentanților părților, dacă:

a) unele asociatii patronale reprezentative sau organizatii sindicale reprezentative au fost invitate la negociere si nu s-au prezentat;

b) unele asociatii patronale reprezentative sau organizatii sindicale reprezentative au participat la negocieri, au fost de acord cu clauzele negociate, dar refuza semnarea contractelor, situatie care sa rezulte din actele depuse de parti;

c) reprezentantii partilor la negociere care nu au semnat contractul colectiv de munca reprezinta sub o treime din numarul salariatilor unitatii, sub 7% din efectivul salariatilor din ramura respectiva sau sub 5% din efectivul salariatilor din economia nationala, dupa caz.

Litera c) a alin. (2) al art. 26 a fost introdusa prin [art. unic din ORDONANTA DE URGENTA nr. 9 din 18 martie 2004](#) publicata în MONITORUL OFICIAL nr. 246 din 19 martie 2004.

[ART. 27](#)

(1) La înregistrarea contractelor colective de munca, Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, directiile generale teritoriale de munca si protectie sociala vor verifica daca acestea contin clauze negociate cu nerespectarea dispozitiilor art. 8.

(2) În cazul în care se constata ca în contractele colective de munca exista asemenea clauze, Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, directia generala teritoriala de munca si protectie sociala are obligatia sa sesizeze acest fapt partilor contractante.

[ART. 28](#)

Impotriva refuzului înregistrării contractelor colective de munca, partea nemultumita se poate adresa instantelor judecatoresti, în conditiile [Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990](#).

[ART. 29](#)

Contractul colectiv de munca încheiat la nivel national si de ramura se va publica în Monitorul Oficial al României, în termen de 30 de zile de la înregistrare. În acest sens, Regia Autonoma "Monitorul Oficial" va edita partea a V-a a Monitorului Oficial al României, în care se vor publica numai contractele colective de munca.

[CAP. 5](#)

Executarea, modificarea, suspendarea si încetarea contractului colectiv de munca

[ART. 30](#)

(1) Executarea contractului colectiv de munca este obligatorie pentru parti.

(2) Neîndeplinirea obligatiilor asumate prin contractul colectiv de munca atrage raspunderea partilor care se fac vinovate de aceasta.

[ART. 31](#)

(1) Clauzele contractului colectiv de munca pot fi modificate pe parcursul executarii lui, în conditiile legii, ori de câte ori partile convin acest lucru.

(2) Modificarile aduse contractului colectiv de munca se comunica, în scris, organului la care se pastreaza si devin aplicabile de la data înregistrării sau la o data ulterioara, potrivit conventiei partilor.

[ART. 32](#)

Executarea contractului colectiv de munca sau a unor clauze ale acestuia se suspenda pe durata grevei, daca nu este posibila continuarea activitatii de catre salariatii care nu participa la greva.

[ART. 33](#)

(1) Contractul colectiv de munca înceteaza:

a) la împlinirea termenului sau la terminarea lucrării pentru care a fost încheiat, daca partile nu convin prelungirea aplicării acestuia;

b) la data dizolvarii sau lichidării judiciare a unitatii;

c) prin acordul partilor.

(2) Contractul colectiv de munca poate inceta la reorganizarea persoanei juridice, în raport cu modalitatea specifica în care are loc reorganizarea.

(3) Aplicarea contractului colectiv de munca poate fi suspendata prin acordul de vointa al partilor.

(4) Încetarea sau suspendarea contractului colectiv de munca va fi notificata, în termen de 5 zile, organului la care acesta a fost depus pentru înregistrare.

[CAP. 6](#)

Dispozitii finale si tranzitorii

[ART. 34](#)

Abrogat.

Art. 34 a fost abrogat prin alin. (2) al [art. 298 din LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003](#) publicata în MONITORUL OFICIAL nr. 72 din 5 februarie 2003.

[ART. 35](#)

Abrogat.

Art. 35 a fost abrogat prin alin. (2) al [art. 298 din LEGEA nr. 53 din 24 ianuarie 2003](#) publicata în MONITORUL OFICIAL nr. 72 din 5 februarie 2003.

[ART. 36](#)

(1) Reprezentativitatea asociatiilor patronale si a organizatiilor sindicale, stabilita în conditiile prezentei legi, este valabila pentru orice contracte colective de munca încheiate în termen de 4 ani de la data ramânerii definitive a hotarârii judecatoresti de constatare a reprezentativitatii.

(2) Hotarârile judecatoresti ramase definitive, prin care se constata reprezentativitatea unor parteneri sociali, se comunica Ministerului Muncii si Protectiei Sociale, care va tine evidenta acestora.

[ART. 37](#)

(1) Contractele colective de munca înregistrate la Ministerul Muncii si Protectiei Sociale sau, dupa caz, la directiile generale de munca si protectie sociala judetene sau a municipiului Bucuresti, la data intrarii în vigoare a prezentei legi, produc efecte pana la data implinirii termenului pe durata caruia au fost încheiate.

(2) Modificarea ori prelungirea contractelor colective de munca prevazute la alin. (1) este posibila numai daca nu contravine procedurilor prevazute în prezenta lege.

[ART. 38](#)

[Legea nr. 13/1991](#) privind contractul colectiv de munca se abroga.